

lJsvogel © François Vanbauwel

PRAKTISCH MOMBEEKVALLEI 7 OKTOBER

SINT-LAMBRECHTS-HERK (Hasselt)

09.00: ontbijt gevolgd door een geleide wandeling (4 km)

10.30: ontbijt gevolgd door een geleide wandeling (4 km)

Voor ontbijt en wandeling is inschrijven verplicht. Prijs 3 euro.

Inschrijven vóór donderdag 4 oktober via Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren, T. 011 31 38 98 of info@rlh.be

Startpunt: einde van de Bekstraat, Sint-Lambrechts-Herk

Parkeren: langs de Muntelbeekstraat Sint-Lambrechts-Herk vanaf het kruispunt met de Bekstraat en Sasput. Vanaf hier volg je de wegwijzers naar het startpunt.

ALKEN

14.00: verwelkoming en gratis drankje

14.30: start geleide wandeling (5 km)

15.30: start geleide wandeling (5 km)

Startpunt: Koutermanstraat, Alken – tegenover Sporthal De Alk

Parkeren: aan sporthal de Alk in de Koutermanstraat, Alken

Ontdek Verborgen Moois Mombeekvallei op 7 oktober

Op zondag 7 oktober kan je op stap door de Mombeekvallei. Twee nieuwe bewegwijzerde wandellussen leiden je doorheen de beemden en broekbossen van de vallei. Geniet van de blauwgroene oase van rust in het vruchtbare Haspengouwse akker- en weidelandschap.

Toch dreigde dit uniek stukje valleigebied tijdens de tweede helft van de vorige eeuw verloren te gaan. De vaak kleine en moeilijk bereikbare graslanden werden door de moderne landbouwer één na één verlaten. Het open karakter van de vallei verdween door de aanplant van populieren. Ruimingen en het rechtekken van de beek zorgden voor een versnelde afvoer van het water maar ook voor verdroging van de valleibodems. Daarnaast zorgden meststoffen, pesticiden en rioolwater in toenemende mate voor vervuiling en vervuiling.

Dankzij een groep gedreven vrijwillige medewerkers van Natuurpunt is de vallei sinds een twintigtal jaar weer langzaam aan het herstellen. De verschillende beheermaatregelen zoals kappen van populieren, maaien van graslanden en een heuse hermeandering van de beek geven de vallei weer zicht op een nieuwe toekomst. Een bewegwijzerde wandeling over kronkelende plankenpaden en houten brugges leidt je nu doorheen een valleilandschap van bloemrijke graslanden, houtkanten en beekbegeleidende bossen.

TIPS & INFO

- Trek **stevige wandelschoenen** aan!
- **Paard en huifkar:** zowel in de voor- als namiddag kan je gebruik maken van de gratis pendeldienst met huifkar tussen het startpunt in Alken en de Mombeekvallei.
- **Fotozoektocht:** gedurende de hele dag kan je deelnemen aan een fotozoektocht. De winnaars worden later persoonlijk gecontacteerd.
- Je kan zowel vanuit Sint-Lambrechts-Herk als vanuit Alken **vrij wandelen** door de vallei. Meer info aan de RLH-stand.

Mombeekvallei © RLH

De Verborgen Moois folder is gratis verkrijgbaar de dag zelf, daarna betaal je 1,5 €. Deze wandeling kwam tot stand dankzij de financiële steun van de stad Hasselt, de gemeente Alken en Toerisme Vlaanderen.

LANDSCHAPSKRANT

Haspengouw en Voeren

Berwijn, Moelingen © RLH

SEPTEMBER 2012 – NR 26

Haal nu je gratis b.akkerbrood.

De graanoogst van 2012 is net binnen. Landbouwers uit Haspengouw hebben baktarwe geteeld. Een aantal Limburgse ambachtelijk bakkers gaat met dit graan aan de slag, met als resultaat heerlijke en natuurvriendelijke **b.akkerbroden**.

Van akker tot bakker

Boeren in Haspengouw zaaien het graan.

In de winter blijft een strook graan op de akker. Fijn voor de akkervogels en andere dieren!

Ambachtelijke bakkers bakken het lekker b.akkerbrood. Fiets jij naar de bakker vandaag?

Het **b.akkerbrood** is een 100% lokaal product 'Puur Haspengouws' dat ook de natuur een handje helpt. Om die redenen draagt het brood fier het label KORTWEG NATUUR. Kijk zeker eens op www.kortwegnatuur.be voor meer informatie en de verkooppunten.

Wil jij ook een b.akkerbrood proeven?

Ga dan tussen 17 en 23 september 2012 naar één van de deelnemende bakkers en vraag naar de gratis bon voor een **b.akkerbrood**. Met deze bon kan je tussen 24 en 30 september een gratis b.akkerbroodje (300 gr) afhalen bij de ambachtelijke bakker. Een actie in samenwerking met de Limburgse Bakkers vzw!

Bakkerij Baerts-Geboes, Rijkelsstraat 36, Kuringen
Bakkerij Buntinx, Weg naar Bree 7, Opglabbeek
Bakkerij Ceulemans-Boden, Steenweg 171, Heers
Bakkerij Goiris, Vennestraat 120, Genk
Bakkerij Houben, Hoogbaan 147, Rotem
Bakkerij Knapen, Dorpsstraat 13, Bocholt
Bakkerij Lambrechts-Vandenhoudt, Kerkplein 4, Kortesseem
Bakkerij Lambregs, Stationsstraat 175, Lanaken
Bakkerij Mentens & De Zoete Verleider, Don Boscostr. 103, Hechtel-Eksel
Bakkerij Pusceddu, Rijksweg 16, Lanklaar
Bakkerij Schepers, Pastoorijstraat 14, Meldert
Bakkerij Schoofs, Heuvenstraat 17, Zonhoven
Bakkerij Swinnen, De Borghgravelaan 14, Heusden-Zolder
Bakkerij Vanderstraeten, Grootstraat 219, Alken
Het Bakkershuis, Motstraat 26, Alken
Leonardus Bakkerij, Overdemonstraat 29, Kuringen
Tomassen Bakkerij BVBA, Landwaartslaan 57, Genk

Snel zijn is de boodschap want het aantal gratis uit te delen b.akkerbroodjes is beperkt.

COLOFON

Werkten mee aan deze editie

Redactie RLH-team An Digneffe, Martin Merken, Kristel Van Lierhout, Mieke Venlangenaeker, Kathleen Slaepers, Kathleen Vandenbergh, Tine Ruyters, Christel Cornelissen, Frederik Santermans, Joke Rymen, Ward Andriessen, Erik Van Esch, Eliane Erens en Meg Verhees.
Foto's Vildphoto, RLH
Vormgeving BLIKVOER (Luc Schreurs)
Druk Publirama Kortesseem
Volgende uitgave Voorjaar 2013
Verantwoordelijke uitgever Danny Daneuwer, Stad Borgloon

Een Regionaal Landschap is een streek in Vlaanderen met een waardevol landschap. Naar het voorbeeld van een 'Naturpark' in Duitsland of een 'Parc Naturel Regional' in Frankrijk, werd in onze streek het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren opgericht. Het RLH-team werkt aan de uitbouw van deze streek op vlak van natuur, landschap en natuurgerichte recreatie. In opdracht van de 16 Haspengouwse gemeenten, Voeren, de Provincie Limburg en het Vlaams Gewest. In samenwerking met de Haspengouwse verenigingen voor natuur, landbouw, toerisme en weidelijke jacht. En met de steun van het Agentschap voor Natuur en Bos en het Agentschap voor Onroerend Erfgoed.

Deze krant wordt gratis verspreid op 140.000 exemplaren.

De Herkebeek meandert weer

De vallei van de Herk- en Mombeek is beeldbepalend voor het Haspengouwse landschap. Het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren werkt momenteel samen met verschillende partners om de typische kenmerken en functies van deze Haspengouwse vallei te behouden en te herstellen: waterberging, natuur, landschap, duurzame landbouw en zachte recreatie. Bovendien worden actuele valleigebonden problemen, zoals erosie en overstroming, brongericht en geïntegreerd aangepakt.

De voorbije jaren is er in de vallei van de Herk en de Mombeek al heel veel aandacht gegaan naar het onderhoud en de aanleg van hagen, knotbomen en poelen. Vanaf dit jaar is het tijd voor het grotere werk. Deze zomer werd een heuse hermeandering van de Herkebeek in Voort (Borgloon) uitgevoerd. De Herkebeek werd hier in de vorige eeuw rechtgetrokken. Dankzij de nodige graafwerken kan de Herkebeek weer in zijn oorspronkelijke bedding meanderen. Door de bedding te laten variëren in breedte en diepte ontstaan verschillen in stroomsnelheden en zuurstofgehalten van het water en kunnen zich oever- en moerasplanten vestigen. Dergelijke projecten dragen bij aan de vertraagde afvoer van oppervlaktewater en helpen daardoor overstromingen te voorkomen. In het najaar is de hermeandering van de Mombeek in Alken aan de beurt. **Meer info over de projecten van de Herk en de Mombeek:** www.rlh.be of ward.andriessen@rlh.be

Wil je de valleien van Zuid-Limburg actief ontdekken, noteer dan zeker zondag 30 september en 7 oktober in je agenda. Meer info op de volgende pagina's in deze landschapskrant.

Hermeandering Herkebeek © RLH

www.rlh.be

Zondag 30 september 2012

WATERDOEDAG

Avontuur op vijf locaties in de Voerstreek

De Landschapsdoedag is reeds aan haar achtste editie toe. Omdat deze dag dit jaar helemaal in het teken van **WATER** staat, wordt het een echte **WATERDOEDAG**. Water doet leven en water vormt het landschap. In Voeren zie je heel duidelijk hoe de Berwijn, de Voer, de Noorbeek en de Gulp het golvende karakter aan het landschap gegeven hebben. Op **30 SEPTEMBER** zetten wij deze waterlopen in de kijker. Waterlopen vormen een belangrijk leefgebied voor tal van diersoorten zoals de bever, de waterspreeuw en de rivierdonderpad. Op de **WATERDOEDAG** kan je het leefgebied van deze typische waterdieren verkennen en het grote belang van zuiver water ontdekken. Waterliefhebbers zijn welkom in het prachtige kader van de Voerstreek om deel te nemen aan de **WATER**activiteiten aan de verschillende waterlopen. Gezinnen met kinderen komen zeker aan hun trekken in Teuven.

PRAKTISCH

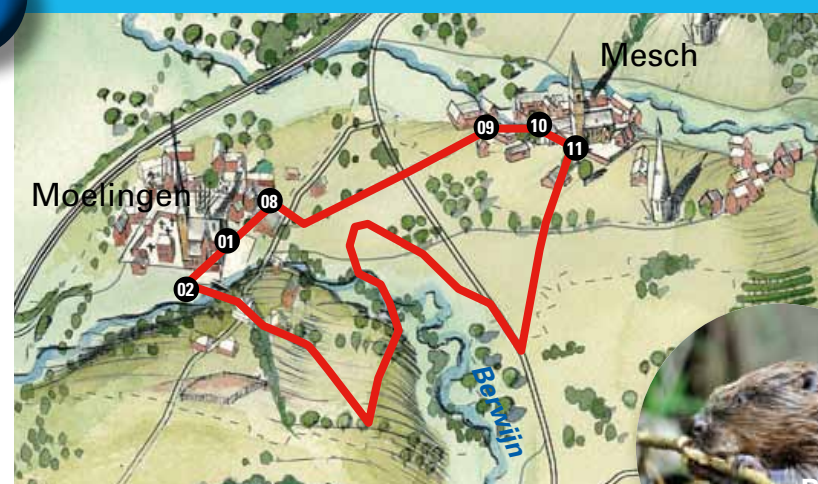
Alle activiteiten zijn gratis. Inschrijven is wel noodzakelijk omdat het aantal plaatsen beperkt is. Dit kan van maandag 24 september tot en met vrijdag 28 september tijdens de kantooruren bij het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren via 011 31 38 98 of info@rlh.be.

Vrije plaatsen kunnen de dag zelf opgevuld worden aan de infostand aan de kerk in 's Gravenvoeren, Pley.

Dit jaar is er geen centraal vertrekpunt met een streek- en infomarkt, maar zijn er vijf verschillende startpunten waar een gids je verwelkomt op het aangeduide uur. Parkeren kan in de buurt van de activiteiten. Hou er wel rekening mee dat je een stukje zal moeten wandelen. Stevige wandelschoenen (bij regenweer rubberlaarzen) zijn aangewezen. Wie op eigen houtje wil wandelen kan een programmaboekje aanvragen bij het regionaal landschap of eentje uithalen bij Toerisme Voerstreek. Informeren de dag zelf kan aan de infostand in 's Gravenvoeren.

1

GEIGDSTE WANDELING

Op zoek naar sporen van de bever **BERWIJN**

- Tijdens deze beverexcursie kom je meer te weten over het leven van de bever. En die zitten er wel degelijk aan de Berwijn in Moelingen. De gids toont hoe bevers dammen bouwen, waar hun burchten liggen, je volgt hun knaagsporen, ...Bevers laten zich echter overdag niet gemakkelijk zien, de kans dat je er eentje ziet is eerder klein, maar je leert wel zijn leefgebied kennen. Het is een avontuurlijke wandeling en je moet soms door het water. Laarzen zijn dan ook noodzakelijk. De excursie sluit af in zaal Voerpoort (aan het vertrekpunt), hier krijg je een videovoortelling te zien met de bever als hoofdpersonage. Je kan er ook iets drinken. **Er vertrekt een gegidste wandeling om 14.00u en 15.00u (± 2u).**
- Wie in dit gebied op eigen houtje wil wandelen kan dit via het wandelnetwerk Voerstreek, je volgt de nummers **01-02-11-10-09-08** (± 6 km).

Startpunt: Kerkplein, Moelingen

Parking: Winkelstraat (voor centrum Moelingen) of op het Kerkplein, Moelingen

2

GEIGDSTE WANDELING

Weidebeekjuffer

Noorbeek, van bron tot monding **NOORBEK**

- Wie eens een beek van bron tot monding wil volgen moet hiervoor de grens over. De geleide wandeling vertrekt in Noorbeek in Nederland. Noorbeek is een pittoresk dorpje, gelegen in het Zuid-Limburgse Heuvelland. Je wandelt Vlaanderen binnen langsheen de Noorbeek door het prachtige natuurgebied Altenbroek. Aan de Molenhoeve zie je hoe je ook op kleine schaal aan waterzuivering kan doen. **Een Nederlandse en een Belgische natuurgids verwachten je om 10.00u aan de kerk van Noorbeek (± 2,5u).**
- Tegen de middag ben je terug in Noorbeek. Er valt nog heel wat te beleven in Noorbeek want hier vindt 'De smaak van Noorbeek' plaats. Je kan een streekmenu reserveren bij de deelnemende horeca (vooraf reserveren) of naar de streekmarkt in hoeve de Peul, Vroelen 29 in Noorbeek. Je kan er te voet heen, het is iets meer dan een kilometer wandelen.

Meer info op www.noorbeek.nl

Startpunt: Sint-Brigidakerk, Pley 8, Noorbeek (Nederland)

Parking: Burgemeester Bogmanplein, Noorbeek

3

GEIGDSTE WANDELING

Rivierdonderpad

Schattentocht op zoek naar waterleven **VOER**

- Geocaching is een avontuurlijke manier van wandelen waarbij je met een GPS in de hand de opgegeven coördinaten volgt naar een plek waar een schat verborgen ligt. Aan de jeugherberg in Sint-Martens-Voeren krijg je een snelcursus GPS-wandelen waarna je onder leiding van een natuurgids op schattentocht vertrekt. Onderweg houd je halt aan de Voer om de vissen te bestuderen en onderzoek je wat er nog allemaal leeft in deze beek. **Er vertrekken twee schattentochten: om 13.30u en 14.30u (± 2,5u).**
- Je kan ook kiezen voor een vrije wandeling door dit gebied. In dat geval parkeer je je wagen op de gemeentelijke parking aan de Boomstraat in 's Gravenvoeren. Je wandelt naar het centrum (Kerkplein), hier neem je de huifkar tot in Sint-Martens-Voeren. **De huifkar is gratis en vertrekt elk half uur vanaf 13.00u tot 15.30u.** In Sint-Martens-Voeren wandel je op eigen tempo door het prachtige vallegebied van de Voer terug naar 's Gravenvoeren (± 5 km). Volg hiervoor de nummers **48-49-50-43-44-32-33-34-22-23-24** van het wandelnetwerk. Onderweg in Sint-Martens-Voeren kan je een kijkje nemen bij de vissenwerkgroep tussen 14.00u en 15.30u of aan wateronderzoek doen tussen 15.30u en 17.00u.

Startpunt: Jeugherberg De Veurs, Sint-Martens-Voeren

Parking: Het Veltmanshuis, Kwinten 3, Sint-Martens-Voeren

4

GELEIDE FIETSTOCHT

Bruine kikker

Water heeft de Voerstreek gevormd **VOER, GULP**

- Door de eeuwen heen heeft het water het Voerense landschap zijn golvend karakter gegeven. Op deze geleide fietstocht doorheen de vallei van de Voer en de Gulp krijg je een prachtig zicht op de streek. Onderweg vertelt de gids hoe dit typische dalenlandschap ontstaan is. In een plaatselijk café geniet je van een drankje, kom je nog meer te weten over het landschap van de Voerstreek en is er tijd voor een gezellige babbel. De fietstocht vertrekt in 's Gravenvoeren en eindigt in Teuven. Een pendelbusje brengt je terug naar het vertrekpunt. Dames- en heren-fietsen zijn gratis beschikbaar voor deze tocht. Als je met je eigen fiets mee wilt moet je op eigen houtje terug fietsen (± 10 km). **De gids wacht je op om 13.00u en jullie zijn terug in 's Gravenvoeren rond 17.00u (de fietstocht duurt ± 3u).** Je moet geen speciale conditie hebben voor deze fietstocht, maar soms is het stevig klimmen.

Startpunt: Pinckers fietsverhuur, Berneauweg 37, 's Gravenvoeren

Parking: Provinciale school, Berneauweg 37, 's Gravenvoeren

5

THEATER & WATERSPEL

Waterspreeuw

Mevrouw Drupjes en waterpret aan het wad **GULP**

- In het Dorpshuis van Teuven kan je de spetterende theatervoorstelling *Mevrouw Drupjes* van Tine Hofman/kip van Troje bijwonen. Kinderen van 6 tot 12 jaar worden ondergedompeld in de wonderlijke wereld van het water: een golfje poëzie, een spat vioolspel, een druppel fabel, een kubieke filosoferen, kabbellende woordspelingen en een bruisend verhaal. **Er start een voorstelling om 13.30u en om 15.00 u (± 1u).**
- Wandel in Teuven de Dorpsstraat af en volg de wegwijzers tot aan een wad. De Gulp stroomt hier over de veldweg. Kleinere kinderen kunnen knutselen en spelen terwijl de grotere bouwen aan een brug en een touwenparcours over het water. **Waterpret van 14.00u tot 17.00u.** De theatervoorstelling en het waterspel kunnen makkelijk gecombineerd worden. Het is een half uurtje wandelen. Er is ook een gratis pendelbus tussen het Dorpshuis en het wad.

Dorpshuis Teuven, Gievelstraat 2. Het wad ligt in Teuven, zijstraat Neuropstraat.
Parking: transportbedrijf Weerts, hoek Teuven-Dorp en Hoofstraat, Teuven

Weer of geen weer

Kom naar de **WATERDOEDAG** en ontvang gratis een Poncho Ball*.

Op zondag 30 september in te ruilen aan de infostand in 's Gravenvoeren of aan de start van één van de geleide activiteiten. (max. 1 Poncho Ball per persoon, zolang de voorraad strekt).

*een regenjas in een handige opbergbol